

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องระดับความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ดังนี้

ความหมายและความสำคัญของการพูด

ความหมายของการพูดได้มีผู้กล่าวไว้ดังนี้

นิพนธ์ ศศิธร และคณะ (2524:11) ให้ความหมายว่า "การพูดเป็นการคิดคือสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ด้วยการใช้สัญลักษณ์คือ เสียง ภาษา ท่าทาง เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความเข้าใจจากผู้พูดไปยังผู้ฟังให้เป็นที่เข้าใจกัน"

สวนิต ยมาภัย และภิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์ (2526:1) ให้ความหมายว่า "การพูดเป็นการใช้ถ้อยคำ นำเสียง รวมทั้งกริยาอาการ ถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความรู้สึก และความต้องการของผู้พูด โดยให้ผู้ฟังรับรู้และเกิดการตอบสนอง"

นันทา ชุนภักดี (2528:1) ให้ความหมายว่า "การพูดเป็นการแสดงหรือถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความรู้สึกและความต้องการของผู้พูดออกมาโดยอาศัยถ้อยคำ นำเสียง รวมทั้งกริยาท่าทาง ทำให้ผู้ฟังได้ยินและเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูด จนสามารถแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบให้ผู้พูดทราบจนเป็นที่เข้าใจกันได้"

สมปราษฎ์ อัมมะพันธ์ (2529:3) ให้ความหมายว่า "การพูดเป็นพฤติกรรมธรรมชาติอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่ใช้เป็นเครื่องช่วยในการสื่อความหมายให้เข้าใจซึ่งกันและกัน โดยใช้เสียง รหัส หรือสัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น และความต้องการจากผู้พูดไปยังผู้ฟัง ให้ได้ผลตรงตามความมุ่งหมาย"

กล่าวโดยสรุปแล้วการพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก หรือความต้องการด้วยเสียง ภาษา และกริยาท่าทาง เพื่อให้ผู้ฟังรับรู้และเข้าใจได้ตามความมุ่งหมายของผู้พูด

พฤติกรรมกาพูดจะเริ่มจากความรู้สึกของผู้พูด ซึ่งสั่งการมายังสมองและส่งผ่านไปยังอวัยวะต่างๆที่ใช้ในการออกเสียง เพื่อจัดเตรียมระบบเสียงที่จะใช้พูด (Eric H. Kadler 1976:6) การเรียนรู้ที่จะพูดนั้นยากกว่าการที่จะเข้าใจภาษาพูด เพราะกระบวนการเปลี่ยนอารมณ์ ความคิดได้เป็นภาษานั้น ผู้พูดจะต้องมีความรู้ในเรื่องเสียง สัทท์ และโครงสร้าง บุคคลจะได้อะไรซึ่งทักษะทางภาษาก็คือเมื่อบุคคลนั้นสามารถแสดงความคิดออกมาเป็นภาษาพูดได้ (Kenneth Chastain 1971:201-202) จะเห็นได้ว่าการพูดนั้นเป็นการคิดต่อทางภาษาที่รวดเร็วและชัดเจน แต่เป็นของที่ทำให้คิดได้ยากเพราะความรวดเร็ว ผู้พูดต้องคิดได้เร็ว เพราะผู้ฟังสามารถโต้ตอบได้ทันที (ปรีชา ช่างขวัญอิน 2517:131)

การสื่อความหมายด้วยการพูดมักจะมีบ่อยไม่ว่าในสังคมใดในโลก ปัจจุบันนี้ การสื่อความหมายด้วยการพูดต้องใช้ถึง 95% (พินัน น้อยแสงศรี 2519:2) จะเห็นว่า การพูดต้องใช้อยู่เสมออย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ตลอดชีวิต ไม่ว่าในคานมนุษย์สัมพันธ์ คานธุรกิจการงาน หรือคานกิจวัตรประจำวันที่ต้องติดต่อเกี่ยวข้องกับคนและสังคมต่างๆ คำพูดของบุคคลต่างๆสามารถบ่งชี้ถึงพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ ความคิดเห็น สติปัญญา ทัศนคติและระดับจิตใจของบุคคลนั้นได้ การพูดจึงสำคัญต่อบุคคลในคานการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพ ตลอดจนการประกอบธุรกิจต่างๆ (ประสงค์ ราชณสุข 2528:5)

องค์ประกอบของการพูด

การพูดเป็นทักษะที่มีความซับซ้อน ใ้มีผู้วิเคราะห์ถึงองค์ประกอบต่างๆไว้ดังนี้ เดวิด พี แฮริส (David P. Harris 1969:81-82) แยกองค์ประกอบของการพูดไว้ดังนี้

1. เสียง (Pronunciation)
2. ไวยากรณ์ (Grammar)
3. คำศัพท์ (Vocabulary)
4. ความคล่องแคล่ว (Fluency)
5. ความเข้าใจ (Comprehensibility)

ลินเดอร์ แลธีย์ (Linder Cathy 1977:6-7) แยกองค์ประกอบของการพูดเป็น 4 ประการคือ

1. ความคล่องแคล่ว (Fluency)
2. ความสามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ (Comprehensibility)
3. ปริมาณของข้อความในการสื่อสาร (Amount of Communication)
4. คุณภาพของข้อความที่นำมาสื่อสาร (Quality of Communication)

วอลเตอร์ เอช บาร์ทซ์ (Walter H. Bartz 1979:18-22)

แยกองค์ประกอบของการพูดไว้ 5 ประการคือ

1. ความคล่องแคล่ว (Fluency)
2. ความเข้าใจ (Comprehensibility)
3. ปริมาณของข้อมูลที่สื่อสารได้ (Amount of Communication)
4. คุณภาพของข้อความที่สามารถนำมาสื่อสาร (Quality of Communication)
5. ความพยายามในการสื่อสาร (Effort to Communicate)

กล่าวโดยสรุปแล้วองค์ประกอบที่สำคัญในการพูดนั้นแบ่งได้ดังนี้ คือ

1. เสียง (Pronunciation)
2. ความคล่องแคล่ว (Fluency)
3. ความสามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ (Comprehensibility)
4. ปริมาณของข้อมูลที่สื่อสารได้ (Amount of Communication)
5. คุณภาพของข้อความที่สามารถนำมาสื่อสาร (Quality of Communication)
6. ความพยายามในการสื่อสาร (Effort to Communicate)

ความสามารถในการพูด

โรเบิร์ต ลาโด (Robert Lado 1961:240) กล่าวถึงความสามารถในการพูดภาษาต่างประเทศได้ว่าเป็นความสามารถที่แสดงออกถึงความรู้สึก ความคิด ความต้องการของตนเองในสถานการณ์ต่างๆในชีวิตประจำวัน เล่าเหตุการณ์ต่างๆด้วยคำที่กระตือรือร้นไม่เย็นเฉย สามารถเรียบเรียงคำพูดที่ได้ฟังหรือได้อ่านมาให้เป็นคำพูดของตนเอง รวมทั้งสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างคล่องแคล่ว

รีเบคกา เอ็ม วาเลต (Rebecca M. Valette 1977:120) เน้นถึงความสามารถในการพูดว่ามีใช้เพียงการออกเสียงคำพูด ออกเสียงสูงต่ำในประโยค หากจะต้องทำให้ผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่ตนพูด และยังคงมีการเลือกใช้สำนวนภาษาพูดที่ถูกต้องและเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษากด้วย

วาสนา ไกวิทยา (2525:174) สรุปรว่าผู้ที่มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษนั้น จะต้องมีความสามารถหลัก 2 ประการคือ

1. ความสามารถเกี่ยวกับองค์ประกอบภาษา คือ ระบบเสียง สัทท์ และไวยากรณ์ นั่นคือความสามารถในการออกเสียงสระ พยัญชนะ เสียงเน้นหนัก รัศับเสียงสูงต่ำ ตลอดจนจังหวะ การออกเสียงที่ถูกต้อง และมีความรู้ความสามารถในการใช้คำสัทท์และไวยากรณ์ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษา

2. ความสามารถในการสื่อความหมายด้วยการพูด สามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจโดยคำนึงถึงคุณลักษณะต่างๆที่สำคัญของการพูดที่มีประสิทธิภาพ เช่น มีความรู้ในเรื่องที่จะพูด พูดให้ตรงประเด็น พูดให้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคลที่พูดด้วย คำนึงถึงบรรยากาศในการพูด มีความคล่องแคล่วในการพูดโดยสามารถสื่อความหมายสิ่งที่ต้องการจะพูดในเวลาอันรวดเร็วพอสมควร

แมรี ฟินอกเซียโร และคริสโตเฟอร์ บรัมฟิต (Mary Finocchiaro and Christopher Brumfit 1983:140) ได้เน้นถึงการพูดว่านอกจากผู้พูดจะต้องมีความรู้ในเรื่องเสียง คำสัทท์ และวัฒนธรรมของภาษาแล้ว ยังต้องมีองค์ประกอบอื่นๆที่ผู้พูดจะต้องกระทำทันทีในเวลาเดียวกัน คือ

1. ต้องคำนึงถึงความคิดที่ผู้พูดต้องการจะแสดงให้รู้ ไม่ว่าจะเป็นผู้เริ่มการสนทนาหรือโต้ตอบการสนทนากับผู้ที่พูดด้วย
2. เปลี่ยนตำแหน่งของลิ้น ริมฝีปาก และขากรรไกร เพื่อทำให้เกิดเสียงที่ต้องการ
3. คำนึงถึงความเหมาะสมของรูปประโยคที่จะพูด ตามลักษณะกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ คำภาษา และวัฒนธรรมของภาษา
4. คำนึงถึงการเปลี่ยนทำเนียบและลีลาภาษา ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และผู้พูดด้วย
5. เปลี่ยนแนวความคิดในสิ่งที่พูดโดยคำนึงถึงการโต้ตอบของผู้พูดด้วย

ระดับความสามารถในการพูด

สถาบันบริการทางภาษา (The Foreign Service Institute) (John W. Oller 1979:320) ได้จัดระดับความสามารถในการพูดไว้ 5 ระดับคือ
 ระดับที่ 1 เป็นความสามารถในการพูดระดับต้น (Elementary Proficiency) ผู้พูดสามารถเข้าใจคำถามและประโยคบอกเล่าง่ายๆ โดยถามและตอบได้ด้วยความรู้ทางภาษาที่จำกัด

ระดับที่ 2 เป็นความสามารถในการพูดระดับใช้งานได้ในวงจำกัด (Limited Working Proficiency) ผู้พูดสามารถพูดในสถานการณ์พื้นฐานของสังคมได้ เช่น การแนะนำตัว และสนทนาในเรื่องง่ายๆที่ไม่ได้เตรียมตัวมาก่อน เช่น เหตุการณ์ต่างๆ เรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัวและตัวเอง

ระดับที่ 3 เป็นความสามารถในการพูดระดับอาชีพขั้นต่ำ (Minimum Professional Proficiency) ผู้พูดสามารถสนทนาเกี่ยวกับเรื่องต่างๆด้านอาชีพและสังคมได้ รวมทั้งเรื่องที่ใช้ความรู้เฉพาะบางเรื่อง

ระดับที่ 4 เป็นความสามารถในการพูดระดับอาชีพอย่างสมบูรณ์ (Full Professional Proficiency) ผู้พูดสามารถพูดได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้องในการสนทนาทุกระดับ โดยมีข้อบกพร่องในการออกเสียงและไวยากรณ์น้อยมาก และสามารถโต้ตอบได้อย่างเหมาะสมในทุกเรื่อง แม้แต่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย

ระดับที่ 5 เป็นความสามารถในการพูดระดับเจ้าของภาษา (Native or Bilingual Proficiency) ผู้พูดสามารถพูดได้เท่าเทียมกับเจ้าของภาษาผู้ได้รับการศึกษาดี รวมทั้งสามารถใช้ศัพท์ สำนวนภาษาและการอ้างอิงทางวัฒนธรรมได้

จอห์น บี แครร์รอล (John B. Carroll 1980:135) ได้กำหนดระดับความสามารถในทฤษฎีการพูดไว้ 9 ระดับคือ:

ระดับที่ 1 เป็นระดับของผู้ที่ไม่สามารถใช้ภาษาได้ (Non-User) ผู้พูดไม่สามารถพูดหรือเข้าใจภาษาได้

ระดับที่ 2 เป็นระดับผู้ใช้ภาษาแทบไม่ได้เลย (Intermittent) ผู้พูดสามารถพูดได้เพียงคำสองคำ

ระดับที่ 3 เป็นระดับผู้ใช้ภาษาได้จำกัดมาก (Extremely Limited) ผู้พูดพูดได้ตะกุกตะกัก เข้าใจผิดบ่อยๆ เข้าใจบทสนทนาในระดับปกติเพียงบางส่วน จึงไม่อาจคุยต่อเนื่องได้ด้วยเรื่องราวที่ถูกต้อง จับได้แต่ใจความที่สำคัญจับรายละเอียดไม่ได้เลย

ระดับที่ 4 เป็นระดับผู้ใช้ภาษาได้น้อย (Marginal) ผู้พูดสามารถโต้ตอบสนทนาได้ แต่ค่อนข้างจะเป็นคู่สนทนาที่เงิบ ไม่สามารถนำการสนทนา พูดเสนอแนะ หรืออภิปรายได้ มีความยากลำบากในการสนทนาด้วยความเร็วปกติ ขาดความคล่องและความถูกต้อง การสนทนาเป็นไปด้วยความยากลำบาก และไม่ต่อเนื่องกัน แต่ยังแสดงให้เห็นว่าเข้าใจเรื่องสนทนาได้ตรงกัน มีสำเนียงในภาษาเติมปน

ระดับที่ 5 เป็นระดับผู้ใช้ภาษาได้ปานกลาง (Modest) ผู้พูดสามารถพูดสื่อความใจความสำคัญในบทสนทนาได้ แต่ยังขาดลีลาของภาษาและไวยากรณ์ที่ยังผิดคล่องตามหรือถูกถามเป็นครั้งคราว เพื่อให้เข้าใจความที่ชัดเจน ขาดความคล่องแคล่วและความสามารถในการสนทนา ผู้พูดต้องพูดช้าด้วยศัพท์คำ ดำเนินการสนทนาได้ แต่ไม่ค่อยน่าสนใจ หรือมีลีลาทางภาษา

ระดับที่ 6 เป็นระดับผู้ใช้ภาษาได้เกือบดี (Competent) ผู้พูดสามารถคุยในหัวข้อที่ต้องการได้ ติดตามเรื่อง เปลี่ยนเรื่องพูด หยุดหรือพูดตะกุกตะกักเป็นครั้งคราว มีความสามารถในการดำเนินเรื่อง

ระดับที่ 7 เป็นระดับผู้ใช้ภาษาได้ดี (Good) ผู้พูดสามารถเล่าเรื่องได้ชัดเจนและมีเหตุผล สามารถสนทนาได้อย่างต่อเนื่องเป็นเรื่องราว สามารถติดตามการสนทนาได้เมื่อมีการเปลี่ยนน้ำเสียง มีการพูดตะกุกตะกักหรือพูดซ้ำคำบ้าง แต่ได้ตอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระดับที่ 8 เป็นระดับผู้ใช้ภาษาได้ดีมาก (Very Good) ผู้พูดสามารถอภิปรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำการสนทนา ดำเนินเรื่องต่อไป และขยาย

ความไต่ถามความจำเป็น แสดงอารมณ์ขัน และโต้ตอบด้วยน้ำเสียงและท่าทางที่เหมาะสม
 ระดับที่ 9 เป็นระดับผู้เชี่ยวชาญในการใช้ภาษา (Expert) ผู้พูดสามารถ
 พูดได้เหมือนเจ้าของภาษาในหัวข้อต่างๆ สามารถนำการสนทนา ขยายความ และพูดได้
 ใจความสำคัญ

ริเบคกา เอ็ม วาเล็ท และเรอเน เอ็ส คิสสิค (Rebecca M. Valette
 and Renee S. Disick 1972:153-158) ได้จำแนกระดับชั้นพฤติกรรมการพูดไว้ 5 ชั้น
 ดังนี้

1. ชั้นทักษะกลไก (Mechanical Skill) นักเรียนสามารถพูดเลียนแบบ
 เสียง ระดับเสียง เสียงเน้นหนัก จังหวะ การหยุดและการออกเสียงเชื่อมระหว่างคำ
 ตามแบบเจ้าของภาษาได้ และสามารถท่องจำคำ ประโยค หรือข้อความ บทสนทนาต่างๆ
 ตลอดจนสามารถออกเสียงข้อความที่เรียนมาแล้วได้ โดยไม่จำเป็นต้องเข้าใจคำหรือ
 ข้อความเหล่านั้น

2. ชั้นความรู้ (Knowledge) นักเรียนสามารถพูดเกี่ยวกับสิ่งที่เคยเรียนมา
 โดยใช้คำศัพท์ และไวยากรณ์ที่เรียนมาแล้วอย่างเข้าใจความหมาย

3. ชั้นถ่ายโอน (Transfer) นักเรียนสามารถนำกฎไวยากรณ์ที่เรียนมา
 แล้วสร้างรูปประโยคใหม่ๆ ได้ตามที่กำหนด

4. ชั้นสื่อสาร (Communication) นักเรียนสามารถแสดงความคิด ความ
 ต้องการให้ผู้อื่นรู้ได้ โดยเน้นความคล่องแคล่ว ความเข้าใจ ความสามารถในการสื่อ
 ความมากกว่าความถูกต้องทางกฎไวยากรณ์

5. ชั้นวิเคราะห์วิจารณ์ (Criticism) นักเรียนสามารถพูดโดยมีลีลาการ
 พูด ใช้น้ำเสียง คำ และสำนวนเหมาะสมกับเรื่องและสถานการณ์

จากการจำแนกระดับความสามารถในการพูดดังกล่าวข้างต้นนี้ มีความแตกต่างกัน
 กันไปตามความคิดเห็นของแต่ละบุคคล และจะเห็นว่าริเบคกา เอ็ม วาเล็ท และเรอเน
 เอ็ส คิสสิค นั้น ได้จำแนกระดับความสามารถในการพูดที่แสดงให้เห็นพฤติกรรมต่างๆ ของ
 นักเรียนได้อย่างชัดเจน ซึ่งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการเรียนการสอนและการทดสอบ
 ได้ดี

การเรียนการสอนทักษะการพูด

ทักษะการพูดเป็นทักษะทางภาษาที่มีความซับซ้อน การพูดภาษาเป็นการกระทำอย่างหนึ่งที่ได้มาจากการฝึกฝน ไม่ใช่จดจำบางสิ่งๆที่เข้าใจ เปรียบเสมือนการขี่จักรยาน ไม่ใช่การบรรยายการแข่งขันจักรยาน ในการเรียนภาษานักเรียนจึงต้องรู้จักกระทำไม่ใช่เพียงการเข้าใจและจดจำ การสอนพูดนั้นต้องใช้เวลาในการฝึกอันยาวนานและต้องได้รับการแก้ไขอย่างสม่ำเสมอ (W.Freeman Twaddell 1968:27) ได้มีผู้เสนอวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการพูดไว้ต่างๆกันดังนี้

แมรี ฟินอคเชียโร (Mary Finocchiaro 1964:67) ให้ความเห็นเกี่ยวกับ การเรียนการสอนภาษาว่ามนุษย์เรียนรู้ภาษาได้ด้วยการฟัง การเลียนแบบและการฝึกฝน ฉะนั้นในการสอนพูดต้องสอนตามลำดับขั้นดังนี้

1. การให้ความหมาย ครูควรบอกความหมายของสิ่งใหม่ที่จะสอน โดยอาจจะใช้เพลง เรื่องสั้น บทสนทนา ซึ่งนักเรียนเข้าใจอยู่แล้ว หรืออาจจะใช้ภาพ สิ่งของ ท่าทางต่างๆ เพื่อให้นักเรียนสามารถจับความหมายได้ ถ้าสิ่งต่างๆเหล่านี้แสดงให้เห็น เข้าใจ ได้ยากอาจใช้วิธีการอธิบายเป็นภาษาแม่ได้
2. การให้แบบอย่าง หลังจากให้ความหมายแล้ว ให้ครูพูดประโยคหรือคำเหล่านั้นประมาณ 4-5 ครั้ง
3. การให้พูดตาม ให้นักเรียนพูดเลียนแบบเสียงตามแบบอย่าง
4. การให้ฝึก ให้นักเรียนฝึกสิ่งที่เรียนโดยใช้กิจกรรมต่างๆ

ดอนน์ เบิร์น (Donn Byrne 1976:20-58) ได้แบ่งขั้นตอนในการสอน การพูดไว้เป็น 3 ขั้นคือ

1. ขั้นการให้ความรู้ ในขั้นนี้ครูเป็นผู้เลือกเนื้อหา หรือบทเรียนมาสอนให้ผู้เรียนเข้าใจและจดจำ ผู้เรียนมีหน้าที่ฟังและทำความเข้าใจ โดยสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ในขั้นนี้คือ โครงสร้างของภาษา ศัพท์ การสื่อความหมายเพื่อแสดงจุดมุ่งหมายทางสังคมของผู้พูดแต่ละครั้ง ซึ่งวิธีการและเทคนิคที่สนองความต้องการได้ก็และเป็นที่ยอมรับคือ การใช้บทสนทนา ทั้งนี้เพราะบทสนทนาทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนซึ่ง

คล้ายกับสถานการณ์จริง จึงทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในภาษาและนำไปใช้พูดได้ตามต้องการ

2. ชั้นการฝึกฝน ในขั้นนี้ผู้เรียนจะมีบทบาทมากขึ้น โดยที่ครูจะทำหน้าที่แจกจ่ายงานให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสฝึกฝนบทเรียนด้วยการพูดให้มากที่สุด เช่น อาจจัดให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม กิจกรรมเป็นคู่ หรือกิจกรรมที่ทำเดี่ยว

3. ชั้นการใช้ภาษาตามความต้องการ ในขั้นนี้ครูจะทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำหรือเป็นที่ปรึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้ความเข้าใจมาใช้ในการสื่อความหมายอย่างเสรี ตามความต้องการของตน เป็นการพิสูจน์ให้ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนมาได้ในสถานการณ์ที่เหมือนสถานการณ์จริงหรือไม่ ข้อผิดพลาดต่างๆที่อาจเกิดกับผู้เรียนในการใช้ภาษาจึงไม่ถือเป็นเรื่องสำคัญ สิ่งสำคัญคือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีความกล้าในการแสดงออกในทันภาษา อันจะมีผลให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนต่อไป ครูต้องพยายามให้นักเรียนที่ขี้อายได้พูด ความสนใจของผู้เรียนในเรื่องที่พูด ซึ่งวิธีการและเทคนิคที่ควรใช้คือ การแสดงบทบาทสมมติ

โรเจอร์ สกอต (Roger Scott 1980:70) เสนอขั้นตอนการพูดเป็น 3 ขั้น ดังนี้

1. การบอกวัตถุประสงค์ ผู้สอนจะบอกให้ผู้เรียนรู้ถึงสิ่งที่จะเรียน ซึ่งกระทำไต่หลายวิธีขึ้นกับกลวิธีของผู้สอน

2. การเสนอเนื้อหา การเสนอจะเสนอในรูปปริบท ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนสังเกตลักษณะของภาษา ซึ่งความหมายของข้อความที่พูดจะขึ้นกับปริบททั้งหมด เช่น ผู้พูดเป็นใคร ความสัมพันธ์ของคู่สนทนา ผู้สนทนาพยายามจะบอกอะไร สิ่งที่ถูก สถานที่พูด และเนื้อหาที่พูด

3. การฝึกและการถ่ายโอน การฝึกจะกระทำทันทีหลังจากการเสนอเนื้อหา อาจเริ่มจากการพูดพร้อมๆกันทีละคน หรือจับคู่กันฝึกในรูปแบบต่างๆ เช่น ฝึกการสนทนา โดยการเปลี่ยนกันแสดงบทบาท ซึ่งถือหลักว่าให้ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกสิ่งที่จะพูด ผู้สอนเป็นเพียงผู้กระตุ้นหรือวางโครงการให้ ส่วนเนื้อหาและผลการสนทนาขึ้นกับผู้พูด

ทั้งนี้ครูจะต้องให้ผู้เรียนได้ยินได้ฟังสำนวนภาษาหลายๆแบบ และเป็นสำนวนภาษาที่เจ้าของภาษาใช้จริงด้วย การสอนจะเน้นเกมและการแสดงบทบาทสมมุติเป็นสิ่งสำคัญ โดยส่งเสริมการฝึกการใช้ภาษาอย่างอิสระใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่เป็นจริง

การสอนพูดโดยวิธีใช้บทสนทนา

การใช้บทสนทนาในการสอนพูดนั้น ผู้สอนต้องรู้จักเลือกหรือสร้างบทสนทนา โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. เลือกบทสนทนาให้มีความง่าย สั้นยาวพอเหมาะกับระดับความรู้ของผู้เรียน ขนาดความยาวที่เหมาะสมที่สุดคือ มีการโต้ตอบกันคนละ 2-4 ประโยค
2. สถานการณ์ที่เลือกหรือสร้างขึ้นควรเป็นสถานการณ์ที่เป็นจริงและเป็นไปเพื่อสำหรับผู้เรียน
3. เนื้อหาควรเป็นเรื่องที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และควรเป็นเรื่องที่สามารถนำไปตีความเพื่อทำกิจกรรมอื่นได้ เช่น นำไปแสดงละครหรือบทบาทสมมุติ

ขั้นตอนการสอนบทสนทนา

1. อธิบายสถานการณ์ให้นักเรียนเข้าใจ
2. ครูพูดบทสนทนาให้นักเรียนฟังโดยไม่ให้ผู้เรียนดูบทสนทนาดูก่อน แล้วจึงให้ฟังและดูบทสนทนาตามไปคำย้ออีกครึ่งหนึ่ง
3. อธิบายโครงสร้างหรือคำศัพท์ที่เท่าที่จำเป็น
4. ให้ฝึกพูดปากเปล่า ซึ่งอาจทำโดย
 - 4.1 ให้พูดตามครูทั้งชั้น
 - 4.2 แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มเพื่อฝึกโต้ตอบตามบทสนทนา
 - 4.3 ให้นักเรียนแต่ละคนฝึกโต้ตอบกัน
5. ทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทสนทนา โดยครูตั้งคำถาม อาจเป็น Yes-No Question, Wh-Question หรือ Alternative Question

การสอนพูดโดยวิธีการให้แสดงบทบาทสมมุติ

การสอนพูดโดยวิธีนี้ เป็นการให้ผู้เรียนได้นำความรู้ที่ได้รับจากชั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการเรียนรู้มาใช้อย่างอิสระตามความต้องการ นั่นคือสามารถให้ภาษาในการสื่อความหมายในสถานการณ์ต่างๆ ได้ การสอนพูดแบบนี้มีหลักการคือ ครูจะให้ให้นักเรียนออกมาพูดบทสนทนาในสถานการณ์ต่างๆ ตามที่ครูกำหนดไว้อย่างคร่าวๆ ทั้งนี้ครูจะเป็นผู้ให้คำศัพท์และรูปแบบโครงสร้างประโยคที่จำเป็นสำหรับการสนทนาในบทบาทนั้นๆ สำหรับการกำหนดบทบาทนั้น ครูอาจใช้รูปภาพ หรือข้อความกำหนดสถานการณ์ลงในบัตร ให้นักเรียนทำความเข้าใจกับรูปภาพ หรืออ่านข้อความแล้วแต่งบทสนทนา โดยครูจะกำหนดเวลาการเตรียมบทสนทนาให้เหมาะสม ทั้งนี้ครูจะต้องเดินดูกลุ่มต่างๆ เพื่อชี้แนะหรือให้คำปรึกษาทางด้านศัพท์ หรือโครงสร้างและอื่นๆ ตามความต้องการของผู้เรียน (จรรยาภรณ์ กุทธิประศาสน์ 2527:14-27)

เฮช ดิวเล, เอ็ม เบอธ และเอ็ส ดี คราเชน (H. Dulay, M. Burt and S. D. Krashen อ้างถึงในกาญจนา ปราบพาล 2529:11) ได้เสนอเทคนิคการสอนไว้ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ภาษาที่เกิดขึ้นจริงมากที่สุด
2. ในระยะเริ่มต้นของการสอนไม่ควรบังคับให้ผู้เรียนพูด ถ้ายังไม่พร้อม
3. ใช้อุปกรณ์และสื่อช่วยสอนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น
4. คิวิธีที่ทำให้ผู้เรียนไม่เครียด
5. สำหรับนักเรียนที่เป็นผู้ใหญ่ ควรมีแบบฝึกหัดที่เกี่ยวกับไวยากรณ์ให้ทำบ้าง
6. ศึกษาความสนใจของผู้เรียนและแทรกความสนิใจนั้นไว้ในบทเรียน
7. สร้างบรรยากาศ ที่ทำให้ผู้เรียนไม่อายเวลาทำผิด
8. ถ้าสอนการสนทนา ควรสอนประโยคที่จะนำไปใช้ได้
9. ให้เข้าใจว่าผู้เรียนไม่สามารถเรียนรูปแบบต่างๆ ของภาษาได้พร้อมกัน บางรูปแบบผู้เรียนสามารถใช้ได้ก่อนรูปแบบอื่น
10. เวลาสอนไม่ควรใช้ภาษาแรกเป็นเทคนิคในการสอน

เอ็ส ดี คราเชน และที ดี เทอเรล (S.D.Krashen and T.D.Terrell อ้างถึงในกาญจนา ปราบพาล 2529:12-13) ได้เสนอระยะต่างๆของการเรียนภาษาไว้ 3 ระยะคือ ระยะเริ่มแรก ระยะที่สอง และระยะสุดท้าย โดยที่ระยะเริ่มแรกเป็นช่วงที่ผู้เรียนภาษาไม่จำเป็นต้องพูด ระยะที่สองผู้เรียนเริ่มพูดบ้าง และระยะสุดท้ายเป็นช่วงที่ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาสื่อความหมายได้ ซึ่งทั้งสามระยะนี้ผู้สอนอาจใช้เทคนิคในการใช้คำถามต่างๆเพื่อช่วยให้ผู้เรียนชอบเรียนภาษา และผ่อนคลายความเครียดของผู้เรียนดังนี้

ระยะเริ่มแรก ใช้คำถามซ้ำๆ ต้องการคำตอบจากท่าทาง หรือคำตอบเพียงคำเดียว นอกจากการสอนแบบใช้ท่าทางในการตอบแล้ว ผู้สอนอาจตั้งคำถามง่ายๆ เกี่ยวกับตัวผู้เรียนและสิ่งใกล้ตัว

Answer with names : What is your name?

Who is wearing a white skirt?

ระยะที่สอง ลักษณะคำถามจะเป็นแบบถาม-ตอบ เลือกลง หรือตอบแบบสั้นๆ ความซับซ้อนของการตั้งคำถามขึ้นอยู่กับระดับของผู้เรียน ตัวอย่างเช่น

Yes-No Questions : Is the boy tall?

Is it old?

Either-or Questions : Is this a book or a pen?

Is this girl good or bad?

Simple/two words answers : Is the man old or young?

What is she wearing?

Is it in the desk or in the table?

นอกจากนี้เทคนิคการถามคำถามอาจอยู่ในรูปของการใช้แผนภูมิ ตาราง ภาพโฆษณาต่างๆ มาเป็นเครื่องช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากตอบ เช่น การให้จัดทำทีมงานอดีตแรกที่ชอบ

แมรี ฟินอคเชียโร และคริสโตเฟอร์ บรัมฟิต (Mary Finocchiaro and Christopher Brumfit 1983:141) ได้เสนอกิจกรรมต่างๆในการสอนทักษะ:

การพูด ซึ่งผู้สอนจะต้องเลือกจัดให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับ ดังนี้

1. ให้ตอบคำถาม ซึ่งครูหรือเพื่อนในชั้นเป็นผู้ถาม
2. บอกให้เพื่อนทำตามคำสั่ง เช่น Point to the window.
3. ให้นักเรียนถามและตอบคำถามกับเพื่อนๆในชั้นเกี่ยวกับชั้นเรียนหรือประสบการณ์ต่างๆ นอกชั้นเรียน
4. ให้ออกลักษณะวัตถุ สิ่งของต่างๆจากภาพ
5. ให้เล่าประสบการณ์ของนักเรียน โดยครูอาจให้คำสำคัญต่างๆได้
6. หารายงานเรื่องราวต่างๆตามที่กำหนดหัวข้อให้ และเตรียมตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ
7. จัดสถานการณ์ต่างๆในชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนใช้บทสนทนาต่างๆกันไป เช่น ร้านขายของ สถานีตำรวจ ธนาคาร เป็นต้น
8. ให้เล่นเกมต่างๆทางภาษา
9. ให้โต้วาที อภิปราย แสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่างๆ
10. ให้ฝึกการสนทนาทางโทรศัพท์
11. ให้อ่านหนังสือพิมพ์ภาษาไทยแล้วรายงานเป็นภาษาอังกฤษ โดยให้เตรียมถามและตอบเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านด้วย
12. ให้แสดงบทบาทสมมุติ

สมถวิล ณะโสภณ (2522:50-54) ให้แนวปฏิบัติในการฝึกให้เด็กพูดภาษา ดังนี้

1. การพูดต้องมีแรงจูงใจ ทั้งแรงจูงใจภายในและภายนอก แรงจูงใจภายในได้แก่ การที่ผู้พูดปรารถนาที่จะบอกสิ่งที่น่าสนใจที่สำคัญแก่ผู้ฟัง หรือต้องการรับข่าวสารจากผู้ฟัง แรงจูงใจภายนอกได้แก่ ละแฉนในการพูดเพื่อสอบ ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องคิดถึงแรงจูงใจที่จะทำให้เด็กพูด เด็กควรมีความจำเป็นที่จะต้องพูดไม่ใช่เพื่อ

ความต้องการที่จะทำให้เด็กโตมาซึ่งคะแนนที่ดี ครูควรสร้างสถานการณ์ซึ่งทำให้นักเรียนต้องการพูด ต้องการแสดงความคิด ไม่ใช่การนำคำพูดของคนอื่นมาพูด คำพูดของนักเรียนในห้องเรียนควรได้รับแรงหนุน ซึ่งจะเร้าให้นักเรียนต้องการตอบด้วยตัวเอง

2. การพูดต้องมีผู้ฟัง ครูควรจัดกระบวนการสอนที่ทำให้เด็กพูดกับเพื่อนร่วมชั้น ไม่ใช่กับครูคนเดียว พยายามให้เด็กได้พูดในสิ่งใหม่ๆที่น่าสนใจเกี่ยวกับตัวเขา ไม่ใช่เล่าเรื่องที่ทุกคนได้เรียนมาแล้ว เพราะจะไม่มีใครฟังในสิ่งที่คนรู้แล้ว

3. เวลาที่สนพูดตามปกติมักจะใส่อารมณ์ลงไปในเรื่องที่เขาพูด คิด แสดงความรู้สึก ดังนั้นครูควรสอนเด็กในเรื่องการใช้ระดับเสียงสูงต่ำ

4. การพูดขึ้นอยู่กับสถานการณ์ คำพูดหนึ่งจะเกิดขึ้นในสถานการณ์หนึ่งเท่านั้น เวลาสอนพูดครูควรสร้างสถานการณ์ที่เหมือนหรือเกือบเหมือนสถานการณ์จริง เพื่อกระตุ้นให้เด็กพูด

5. ภาษาพูดค่อนข้างอิสระ แต่ภาษาพูดที่สอนอยู่ในโรงเรียนโดยทั่วไปมักใกล้เคียงกับภาษามาตรฐาน (ภาษาเขียน) เด็กควรรู้จักใช้ประโยคสั้นๆซึ่งมักใช้ในภาษาพูดปกติ

6. เด็กควรคุ้นเคยกับการพูดแบบธรรมชาติ เช่น การตอบโต้ใช้ประโยคที่ไม่สมบูรณ์ แต่สื่อความหมายได้ การใช้คำย่อ เป็นต้น

7. ครูควรคำนึงถึงลักษณะประจำตัวเด็ก ซึ่งมีผลต่อการร่วมมือในการพูด เช่น เด็กช่างพูด เด็กขี้อาย ตกใจง่าย ลักษณะเหล่านี้มีผลต่อการพูดภาษา

8. ครูควรใจกว้างยอมรับความคิดเห็นของเด็ก และไม่แก้ไขข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์มากนัก เพราะอาจไปขัดกับความพยายามที่จะเรียบเรียงคำพูดของเด็ก ครูควรจำเฉพาะข้อผิดพลาดที่ทำให้ความหมายผิดไปเท่านั้น แล้วจึงนำข้อผิดพลาดมาทบทวนให้เด็กทั้งชั้นได้ฝึกอีกครั้ง

9. การพูดภาษาที่เป็นธรรมชาติจะเกิดขึ้นได้ในห้องเรียนที่มีบรรยากาศที่เป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียน

10. แบบเร็กที่ เป็นรูปทสนทนา จะช่วยการสอนพูดได้ดี เพราะในบทสนทนาจะมีภาษาที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวัน

การทดสอบทักษะการพูด

ในการวัดความสามารถด้านการพูด มีผู้เสนอวิธีการวัดต่างๆ ดังต่อไปนี้
วอลเตอร์ เอช บาร์ทซ์ (Walter H. Bartz 1979:1-3) ได้เสนอแนะ
วิธีวัดความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารสำหรับผู้เรียนในระดับเริ่มเรียนไว้ดังนี้

1. ให้ผู้บรรยายลักษณะของจริงที่นักเรียนเห็น
2. ให้ผู้เรียนบรรยายสถานการณ์ต่างๆที่กำหนด
3. ให้นักเรียนบรรยายการวาดภาพอย่างง่ายของวัตถุอย่างหนึ่ง แล้วให้คนอื่นฯในชั้นวาดภาพนั้นตามคำบรรยาย
4. ให้นักเรียนเลือกบรรยายภาพใดภาพหนึ่งจากภาพชุดที่กำหนดให้ แล้วให้
ผู้เรียนคนอื่นฯในชั้นเลือกว่าเป็นภาพใด
5. ให้นักเรียนสัมภาษณ์หาข้อมูลจากผู้อื่น

รีเนท เอ ชูลซ์ (Renate A. Schulz 1979:9) ได้เสนอวิธีวัดการพูดเพื่อ
การสื่อสารไว้ดังนี้

1. ให้นักเรียนตอบคำถาม
2. ให้นักเรียนตั้งคำถาม
3. ให้เล่าเรื่องจากภาพชุดที่กำหนดให้
4. ให้เล่าเรื่องส่วนตัวของนักเรียนเอง

จอห์น คัมบลิว ออลเลอร์ (John W. Oller 1979:327) เสนอวิธีการ
ทดสอบทักษะพูดไว้ดังนี้

1. การออกเสียง ให้ผู้เรียนอ่านข้อความตามที่กำหนด แล้วบันทึกเสียงไว้เพื่อ
นำมาให้คะแนนในภายหลัง

2. การทดสอบพูดปากเปล่าด้วยวิธีการแบบโคลซ โดยให้ผู้เรียนฟังข้อความ
ซึ่งไม่ควรยากเกินไป เพราะการพูดต้องใช้ความจำในระยะสั้นด้วย การสอบจะให้
นักเรียนฟังข้อความทั้งหมดก่อนในรอบแรก หลังจากนั้นให้นักเรียนฟังข้อความที่มีบางตอน
เว้นว่างไว้ให้เติม ผู้เรียนจะต้องพูดให้เหมือนกับที่ได้ยินในรอบแรก

3. การเล่าเรื่อง ผู้สอนเล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนเล่าเรื่องนั้น
บันทึกเทปไว้ให้คะแนนในภายหลัง

แมรี ฟินอกเซียโร และซิกนีย์ ซาโก (Mary Finocchiaro and
Sydney Sago 1983:139-143) เสนอเทคนิคการทดสอบการพูด ดังนี้

1. ให้พูดประโยคสั้นๆตามเทป
2. ให้อ่านออกเสียงประโยคต่างๆ
3. ให้บรรยายลักษณะวัตถุสิ่งของต่างๆจากภาพที่กำหนด
4. ให้บรรยายการกระทำหรือสถานการณ์ต่างๆจากภาพที่กำหนด
5. สัมภาษณ์

แมรี ฟินอกเซียโร และคริสโตเฟอร์ บรัมฟิต (Mary Finocchiaro and
Christopher Brumfit 1983:197) ได้เสนอการทดสอบการพูดไว้ดังนี้

1. ให้พูดหรืออ่านข้อความ โคลง บทสนทนาที่เรียนมาแล้ว
2. ให้พูดตามบทบาทในบทสนทนา
3. ให้เชื่อมข้อความต่างๆที่กำหนด
4. ให้อ่านข้อความต่างๆที่ไม่เคยเห็นมาก่อน
5. ให้ถามคำถามจากข้อความที่กำหนด เช่น Ask me how I come to
.school.yesterday.
6. ให้เปลี่ยนรูปประโยคตามคำสั่งที่กำหนด
7. ให้แปลประโยคจากภาษาของตนเป็นภาษาที่เรียน
8. ให้ตั้งคำถามจากข้อความต่างๆ
9. ให้บอกถึงสิ่งที่จะพูดหรือทำจากสถานการณ์ที่กำหนด
10. ให้เล่าเรื่องจากประสบการณ์ของตนเอง
11. ให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ

รีเบลกา เอ็ม วาเล็ค และเรอเน เอ็ส ดิสสิก (Rebecca M. Valette and Renee S. Disick 1972:154-158). ได้เสนอแนะวิธีการวัดและประเมินผลทักษะการพูดตามระดับชั้นพฤติกรรมทางภาษา ดังนี้

1. ชั้นทักษะกลไก (Mechanical Skill)

1.1 ให้นักเรียนพูดเลียนแบบเสียง ระดับเสียง เสียงเน้นหนัก จังหวะการพูด และการออกเสียงเชื่อมระหว่างคำ โดยการให้ออกเสียงคำหรือประโยคตามครูหรือเทป

1.2 ให้อ่านคำ ประโยค หรือข้อความต่างๆ โดยอาจให้ท่องจำ วัน เดือน ปี ฤดูกาลต่างๆ ให้นักเรียน ท่องบทสนทนาต่างๆ

1.3 ให้ออกเสียงข้อความในหนังสือที่เรียน โดยฟังครูหรือเทป แล้วพูดคำหรือประโยคตามที่ได้ยิน

2. ชั้นความรู้ (Knowledge)

2.1 ให้อ่านแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับภาพ โดยใช้คำหรือสำนวนที่เหมาะสม

2.2 ให้อ่านโดยใช้โครงสร้างประโยคที่เรียนมาแล้ว

2.3 ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนมาแล้ว

2.4 ตอบคำถามโดยใช้ตัวชี้แนะที่กำหนดให้

2.5 พูดเติมคำในประโยคให้สมบูรณ์

3. ชั้นถ่ายโอน (Transfer)

3.1 ใช้ประโยคเทียบแทนตามที่กำหนด

3.1.1 ให้ใช้คำและสำนวนประโยคที่แปลงไปอย่างเหมาะสม โดยเปลี่ยนคำอื่นๆในประโยคตามที่จำเป็น

3.1.2 ตอบโดยเปลี่ยนรูปของประธานประโยค คำสั่ง และเปลี่ยนส่วนอื่นๆของประโยคตามที่จำเป็น

3.1.3 ให้พูดโต้ตอบบทสนทนาตามสถานการณ์ที่กำหนดให้

3.2 ให้รวมประโยคโดยใช้คำเชื่อมที่เหมาะสม และเปลี่ยนส่วนอื่นๆของประโยคตามที่จำเป็น

3.3 ให้อ่านออกเสียงข้อความที่ไม่เคยเห็นมาก่อน

4. ชั้นสื่อสาร (Communication)

4.1 ให้พูดตามหัวข้อที่กำหนด หรือนักเรียนเลือกเอง ภายในเวลาที่กำหนด

4.2 ให้บรรยายภาพ

4.3 ให้บรรยายภาพชุดเป็นเรื่องราวต่อเนื่องกัน

4.4 ให้สัมภาษณ์เพื่อน

4.5 ให้พูดและแสดงบทบาทสมมุติในสถานการณ์ต่างๆ เช่น พูดโทรศัพท์

บอกทิศทาง

4.6 ให้พูดอธิบายวิธีทำสิ่งต่างๆ

4.7 ให้พูดแสดงความเสียใจ ยินดี ขอโทษ และอื่นๆ

4.8 ให้พูดรายงานข่าว หรือสรุปเรื่องที่อ่าน

5. ชั้นวิเคราะห์วิจารณ์ (Criticism)

5.1 ให้พูดแสดงอารมณ์ เช่น โกรธ ดีใจ เสียใจ

5.2 ให้พูดกับบุคคลต่างๆ โดยใช้ภาษาและสำเนียงที่เหมาะสมกับผู้ฟัง

5.3 ให้พูดแสดงความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ

จะเห็นว่าการวัดและประเมินผลทักษะการพูดนั้น สามารถทำได้หลายลักษณะ ส่วนใหญ่มักจะให้นักเรียนอ่านข้อความ ตอบคำถามจากภาพ บรรยายภาพ หรือเล่าเรื่องราวต่างๆ ซึ่งมักจะต้องใช้ภาพประกอบเพื่อช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสามารถพูดได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ยังต้องใช้วิธีการบันทึกเสียงในการทดสอบด้วย เพื่อช่วยให้การตรวจให้คะแนนมีความเที่ยงตรงยิ่งขึ้น และสามารถใช้ทดสอบกับนักเรียนจำนวนมากๆได้อีกด้วย

การตรวจให้คะแนน

กระบวนการตรวจให้คะแนนเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญในการทดสอบการพูด ในการตรวจให้คะแนนจะต้องกระทำให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และวิธีวัด ซึ่งแยกได้เป็น 2 ประการ (วาสนา ไกวิทยา 2525:180) คือ

1. การตรวจให้คะแนนความรู้ความสามารถทางภาษา สิ่งที่จะวัดและตรวจให้คะแนน ได้แก่ การออกเสียงสระ พยัญชนะ เสียงเน้นหนักในคำและประโยค ระดับเสียง สูงต่ำในประโยค การใช้คำศัพท์ ไวยากรณ์ ตลอดจนความคล่องแคล่วในการพูด การตรวจจะมีจุดประสงค์ที่แน่นอนชัดเจนว่า จะเน้นที่จุดใดแล้วก็ให้คะแนนไปตามนั้น

2. การตรวจให้คะแนนการพูดเพื่อสื่อความหมาย สิ่งสำคัญในการพูดระดับนี้คือความหมาย ผู้พูดมีอะไรจะพูดแล้วสามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ดังนั้นความผิดพลาดในเรื่องเสียง ศัพท์ ไวยากรณ์ ถ้าไม่มีผลทำให้ความหมายผิดไป ก็ถือเป็นข้อผิดพลาดที่ไม่สำคัญ

สำหรับระบบการตรวจให้คะแนนที่นิยมและเป็นที่ยอมรับว่ามีความเที่ยงในการตรวจให้คะแนนการพูด คือการตรวจให้คะแนนแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งมีผู้สร้างเกณฑ์ไว้ดังต่อไปนี้

จอห์น แอล ดี คลาร์ก (John L.D. Clark 1972:93) ได้สร้างมาตราส่วนประเมินค่าในการวัดความสามารถในการพูดไว้เป็น 4 ระดับคือ

1. การออกเสียง (Pronunciation)

- 1.1 การออกเสียงไม่เป็นที่เข้าใจหรือไม่พูด
- 1.2 ออกเสียงผิดมาก ทำให้ยากแก่การเข้าใจ
- 1.3 ออกเสียงผิดเป็นบางครั้ง แต่เป็นที่เข้าใจส่วนใหญ่
- 1.4 ออกเสียงถูกต้องเหมาะสมเป็นที่เข้าใจโดยตลอด

2. คำศัพท์ (Vocabulary)

- 2.1 ใช้คำศัพท์ที่ไม่ถูกต้อง จนไม่เป็นที่เข้าใจหรือไม่พูด
- 2.2 ใช้คำศัพท์ผิดมาก ทำให้ยากแก่การเข้าใจ
- 2.3 ใช้คำศัพท์ผิดเป็นบางครั้ง แต่ใช้คำศัพท์โดยทั่วไปได้ถูกต้องเป็นที่เข้าใจส่วนใหญ่

- 2.4 ใช้คำศัพท์ถูกต้องเหมาะสมเป็นที่เข้าใจโดยตลอด

3. โครงสร้าง (Structure)

- 3.1 ใช้โครงสร้างของประโยคผิดเกือบทั้งหมด ทำให้ไม่เป็นที่เข้าใจหรือไม่พูด

- 3.2 ใช้โครงสร้างโดยทั่วไปผิด แต่มีบางส่วนบางวลีถูกต้อง

- 3.3 ใช้โครงสร้างโดยทั่วไปถูก มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย

- 3.4 ใช้โครงสร้างประโยคใดถูกต้องเหมาะสม

4. ความคล่องแคล่ว (Fluency)

- 4.1 หยุดพูดนานๆ ถ้อยคำที่พูดไม่ได้ใจความหรือไม่พูด
- 4.2 หยุดพูดบ่อยๆ ตะกุกตะกักแต่สามารถพูดซ้ำและพูดต่อเนื่องไปได้
- 4.3 พูดต่อเนื่องเป็นธรรมชาติ แต่มีการหยุดชะงักบ้างเป็นบางครั้ง หรือหยุดเว้นช่วงจังหวะการพูดในตำแหน่งหรือจังหวะที่ไม่เหมาะสม
- 4.4 พูดได้อย่างต่อเนื่องเป็นธรรมชาติ มีการหยุดเว้นช่วงการพูดได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเหมือนเจ้าของภาษา

วอลเตอร์ เอช บาร์ตซ์ (Walter H. Bartz 1979:18-22) ได้สร้างมาตราส่วนประเมินค่าเพื่อวัดความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร โดยแบ่งระดับความสามารถเป็น 6 ระดับในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ความคล่องแคล่ว (Fluency)

- 1.1 มีการหยุดเว้นช่วงในการพูดที่ไม่เป็นธรรมชาติบ่อยมาก หยุดคิดนานๆ และการพูดไม่ต่อเนื่อง
- 1.2 มีการหยุดเว้นช่วงในการพูดที่ไม่เป็นธรรมชาติบ่อยครั้ง หยุดคิดบ่อย และการพูดไม่ต่อเนื่อง
- 1.3 มีการหยุดเว้นช่วงในการพูดที่ไม่เป็นธรรมชาติบ้าง หยุดคิดในบางครั้ง การพูดไม่ต่อเนื่อง
- 1.4 ไม่ค่อยมีการหยุดเว้นช่วงในการพูดที่ไม่เป็นธรรมชาติ การพูดค่อนข้างราบรื่น
- 1.5 ไม่มีการเว้นช่วงในการพูดที่ไม่เป็นธรรมชาติ พูดได้อย่างราบรื่นต่อเนื่อง แต่ที่สำเนียงที่ทราบได้ว่าเป็นชาวต่างประเทศไม่ใช่เจ้าของภาษา
- 1.6 พูดได้อย่างราบรื่นต่อเนื่องเหมือนเจ้าของภาษา

2. ความเข้าใจ (Comprehensibility)

- 2.1 ไม่สามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจได้เลย
- 2.2 พูดให้ผู้อื่นเข้าใจได้เพียงเล็กน้อย เป็นคำๆ เป็นส่วนๆ ไม่ต่อเนื่อง และครบถ้วน
- 2.3 พูดให้ผู้อื่นเข้าใจได้บ้างเพียงบางส่วนบางวลี
- 2.4 พูดให้ผู้อื่นเข้าใจโดยใช้ประโยคง่ายๆสั้นๆ

- 2.5 พูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้เป็นส่วนใหญ่ เกือบทั้งหมด
- 2.6 พูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้ทั้งหมด
3. ปริมาณของข้อมูลที่สามารถสื่อสารได้ (Amount of Communication)
 - 3.1 ไม่สามารถพูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวของได้เลย
 - 3.2 พูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวของได้น้อยมาก
 - 3.3 พูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวของได้บ้าง
 - 3.4 พูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวของได้พอสมควร
 - 3.5 พูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวของได้เป็นส่วนใหญ่
 - 3.6 พูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวของได้ทั้งหมด
4. คุณภาพในการสื่อสาร (Quality of Communication)
 - 4.1 พูดไม่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษาเลย
 - 4.2 พูดโดยใช้โครงสร้างที่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษาได้น้อยมาก
 - 4.3 พูดได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษาอยู่บ้าง แต่ยังมีปัญหาทางโครงสร้างอยู่มาก
 - 4.4 พูดได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษาอยู่บ้าง แต่ยังมีปัญหาทางโครงสร้างอยู่บ้าง
 - 4.5 พูดได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษาเป็นส่วนใหญ่ แต่ยังมีปัญหาเล็กๆ น้อยๆ เกี่ยวกับโครงสร้างอยู่บ้าง
 - 4.6 พูดได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษาทั้งหมด
5. ความพยายามในการสื่อสาร (Effort to Communicate)
 - 5.1 ใช้ความพยายามน้อยมากในการพูดและไม่สนใจว่าผู้ฟังจะเข้าใจในสิ่งที่ตนพูดหรือไม่
 - 5.2 ใช้ความพยายามในการพูดบ้าง แต่ไม่พยายามมากนักในการที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ
 - 5.3 ใช้ความพยายามที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ โดยพยายามพูดเสริมเพิ่มเติมจากประโยคเดิมบ้าง
 - 5.4 มีความพยายามอย่างจริงจังที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ ใช้ความพยายามอย่างมากที่จะพูดเสริมเพิ่มเติม เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

5.5 มีความพยายามเป็นพิเศษในการที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ แสดงออกถึงความพยายามอย่างสูงที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจแจ่มแจ้งในสิ่งที่ตนพูด โดยเสริมเพิ่มเติมรายละเอียดมาก

5.6 มีความพยายามอย่างสูง มีความกระตือรือร้นเป็นพิเศษในการที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่ตนพูดให้แจ่มแจ้ง พยายามใช้ภาษาและท่าทางในการพูด

สถาบันบริการทางภาษา(The Foreign Service Institute) สร้างเกณฑ์การประเมินผลทางการพูดเป็น 6 ระดับ (Rebecca M.Valette 1977:157-161) ดังนี้

1. การออกเสียง (Accent)

1.1 การออกเสียงไม่เป็นที่เข้าใจเลย

1.2 มีข้อบกพร่องในการออกเสียงมาก ยากแก่การเข้าใจ ต้องออกเสียงช้าบ่อยๆ เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ

1.3 มีการออกเสียงซึ่งผู้ฟังต้องฟังอย่างตั้งใจ จึงจะเข้าใจความหมาย มีการออกเสียงผิดทำให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายผิด

1.4 ยังมีการออกเสียงผิดเป็นครั้งคราว แต่ไม่ทำให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายผิด

1.5 ไม่มีการออกเสียงที่ผิด แต่ยังออกเสียงที่ไม่เท่าเทียมเจ้าของภาษา

1.6 มีการออกเสียงเป็นแบบเดียวกับเจ้าของภาษา

2. การใช้ไวยากรณ์ (Grammar)

2.1 การใช้ไวยากรณ์ผิดโดยสิ้นเชิง

2.2 มีความรู้ด้านโครงสร้างภาษาที่สำคัญๆ น้อยมาก ทำให้การพูด

ชะงักบ่อยๆ

2.3 ยังมีข้อบกพร่องด้านการใช้ภาษา ต้องพูดช้าและทำให้ผู้ฟังเข้าใจผิด

เป็นครั้งคราว

2.4 มีข้อบกพร่องในการใช้โครงสร้างภาษาบ้าง แต่ไม่ทำให้เข้าใจผิด

2.5 มีข้อบกพร่องด้านการใช้โครงสร้างภาษาน้อยมาก

2.6 มีข้อบกพร่องไม่เกินสองแห่งตลอดระยะเวลาการสนทนา

3. การใช้คำศัพท์ (Vocabulary)

- 3.1 มีความรู้คำศัพท์น้อยมาก แม้แต่ในการสนทนาเรื่องง่ายๆ
- 3.2 มีความรู้คำศัพท์อยู่ในวงจำกัด เฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และเรื่องส่วนตัวง่ายๆ
- 3.3 การเลือกใช้ศัพท์บางครั้งยังไม่ถูกต้อง ยังมีปัญหาบ้างในศัพท์คำ สำนวนและอาชัพ
- 3.4 มีความรู้ศัพท์คำสนทนาอาชัพและคำศัพท์ทั่วไปพอที่จะสนทนาเรื่องที่ตนสนใจเป็นพิเศษและเรื่องที่ไม่ต้องใช้ศัพท์เทคนิคได้
- 3.5 มีความรู้ศัพท์คำสนทนาอาชัพและคำศัพท์ทั่วไปมาก และสามารถสนทนาได้เป็นอย่างดีในทุกสถานการณ์
- 3.6 ใช้คำศัพท์ได้อย่างกว้างขวางและถูกต้อง เข้าเทียมกับเจ้าของภาษา ที่ได้รับการศึกษา

4. ความคล่องแคล่วในการพูด (Fluency)

- 4.1 การพูดหยุดชะงักเป็นช่วงๆ และไม่ต่อเนื่อง ไม่สามารถสื่อสารได้
- 4.2 การพูดช้ามากและไม่ราบรื่นสม่ำเสมอ ยกเว้นในประโยคสั้นๆ และประโยคที่ใช้เป็นประจำ
- 4.3 การพูดมักจะติดขัดและไม่ราบรื่น แต่ไม่ช้าเกินไป
- 4.4 การพูดยังติดขัดอยู่บ้าง เนื่องจากการเลือกใช้คำและเปลี่ยนแปลงคำพูด
- 4.5 การพูดราบรื่นและมีความคล่องแคล่ว แต่ยังไม่เท่าเทียมเจ้าของภาษา
- 4.6 การพูดราบรื่น และมีความคล่องแคล่วเท่าเทียมเจ้าของภาษา

5. ความเข้าใจภาษา (Comprehensibility)

- 5.1 มีความเข้าใจน้อยมาก แม้แต่ในการสนทนาเรื่องง่ายๆ
- 5.2 มีความเข้าใจเฉพาะการพูดช้าๆ ง่ายๆ ในหัวข้อธรรมดา และต้องการให้พูดซ้ำและขยายความทันที
- 5.3 มีความเข้าใจการพูดที่ได้รับการชี้แจงให้ง่ายขึ้น ยังต้องการการพูดซ้ำและขยายความ

5.4 มีความเข้าใจการพูดของผู้มีการศึกษาทั่วไป แต่ยังต้องการการพูดซ้ำ และขยายความเป็นครั้งคราว

5.5 มีความเข้าใจการพูดของผู้มีการศึกษาโดยตลอด ยกเว้นกรณีที่ใช้ภาษา คลากเกินไป หรือภาษาที่ไม่พบบ่อยๆ รวมทั้งการพูดที่ไม่รวดเร็วเกินไปและไม่ชัดเจนมาก

5.6 มีความเข้าใจการพูดที่ใช้ภาษาพูดและภาษาที่เป็นทางการได้เท่าเทียม กับเจ้าของภาษา

ทักษะการพูดนั้นมีความยุ่งยากในการตรวจให้คะแนนมาก ซึ่งจะเห็นได้จากการ จำแนกรายละเอียดต่างๆของการให้คะแนนแบบมาตราส่วนประเมินค่าดังกล่าว ทั้งนี้ผู้ตรวจ ให้คะแนนอาจจะยึดแนวการตรวจของผู้ใดคนหนึ่งเป็นหลักได้ หรืออาจจะนำแนวการตรวจ ดังกล่าวมาปรับปรุง เพื่อให้เหมาะสมกับแบบสอบที่สร้างขึ้นก็ได้

งานวิจัยในประเทศ

1. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนทักษะการพูด

เจลิยาศรี จิรสิทธิ์ (2520:53-54) ได้วิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ด้านทักษะการฟังและการพูดจากบทเรียนซึ่งยึดหลักการจัดเนื้อหาารายวิชาตามแนว Functional Notional Based Syllabus กับบทเรียนซึ่งยึดหลักการจัดเนื้อหาาราย วิชาตามแนว Structural Based Syllabus" กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520 ของวิทยาลัยครูธนบุรี จำนวน 68 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ให้กลุ่มทดลองได้เรียนตามแนว Functional Notional Based Syllabus และกลุ่มควบคุมได้เรียนบทเรียนตามแนว Structural Based Syllabus จากนั้นได้ทดสอบความสามารถด้านทักษะฟัง-พูด โดยใช้แบบสอบ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างคะแนนเฉลี่ย ทางด้านทักษะการฟัง และทักษะการพูดระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ระดับ .05

นพมาศ รัตนปริศาคกุล (2524:75-79) ได้วิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศของครูภาษาอังกฤษในกรุงเทพมหานคร" กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นครูภาษาอังกฤษโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษา 196 คน โรงเรียนราษฎร์ระดับมัธยมศึกษา 98 คน โรงเรียนรัฐบาลระดับประถมศึกษา 28 คน และโรงเรียนราษฎร์ระดับประถมศึกษา 45 คน รวมทั้งสิ้น 367 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และความสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยสรุปได้ว่าในการสอนครูจะใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ โดยสอนแบบให้กฎเกณฑ์หลังจากที่นักเรียนเข้าใจแล้ว และเน้นทักษะฟัง-พูด อ่าน และเขียน ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าปัญหาของครูภาษาอังกฤษที่สำคัญประการหนึ่งคือ จำนวนนักเรียนที่มีมากเกินไปในชั้นหนึ่งๆ ทำให้ครูไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึง ก่อให้เกิดความล้มเหลวในการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนทักษะฟัง-พูด ซึ่งต้องการการฝึกอยู่เสมอ ส่วนในด้านการทำอุปกรณ์ กิจกรรมและการวัดผลพบว่า จากการศึกษาครูต้องมีหน้าที่ในความรับผิดชอบมาก ทำให้ครูไม่มีเวลาพอสำหรับการทำหรือเตรียมสิ่งเหล่านี้

ทญุ เตียรรัตนกุล (2526:92-96) ได้วิจัยเรื่อง "วิธีสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์: การศึกษาเชิงพรรณนา" ซึ่งเป็นการทดลองใช้วิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Community Language Learning) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการฟัง-พูดของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบางคล้าวิทยาคม จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 10 คน เป็นระยะเวลา 1 เดือน ผลการวิจัยพบว่าความสามารถด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังจากได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์มีมากกว่าก่อนได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

นิคยา ประพฤติกิจ (2527:102-107) ได้วิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกหัดครูที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการละครกับการฝึกรูปประโยค" กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยครูจอมบึง จังหวัดราชบุรี จำนวน 45 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมให้กลุ่มทดลองเรียนโดยใช้กิจกรรมการละครและกลุ่มควบคุมเรียนโดยใช้การฝึกรูปประโยค ผลการวิจัยพบว่าสัมฤทธิ์ผลทางการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้

กิจกรรมการละครสูงกว่านักศึกษาที่เรียนโดยใช้การฝึกรูปประโยคอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในด้านความคล่องแคล่ว ความสามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ ด้านปริมาณของข้อมูลในการสื่อสารและด้านความพยายามในการสื่อสาร และอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในด้านความสามารถบรรยายภาพให้เข้าใจ ส่วนด้านคุณภาพของข้อมูลในการสื่อสารและด้านสำเนียงนั้นไม่แตกต่างกัน โดยส่วนรวมแล้วกลุ่มที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการละครจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการพูดภาษาอังกฤษสูงกว่านักศึกษาที่เรียนโดยใช้การฝึกรูปประโยคอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

สุนันทา คุรงค์พันธ์ (2527:102-107) ได้วิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูสอนวิชาภาษาอังกฤษในเขตการศึกษา 12 เกี่ยวกับความต้องการการนิเทศการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524" พบว่าครูภาษาอังกฤษมีความต้องการการนิเทศการสอนด้านวิธีสอนอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องการเลือกใช้เทคนิควิธีสอนใหม่ๆ เพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะการฟังและการพูด ส่วนในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นครูมีความต้องการการนิเทศการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะความต้องการการนิเทศการสอนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งสี่ทักษะคือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนให้สัมพันธ์กัน ครูมีความต้องการคำแนะนำหรือสาธิตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟังและการพูดเพื่อการสื่อสารได้ในประสบการณ์จริง และพบว่าครูมีความต้องการการนิเทศการสอนด้านอุปกรณ์การสอนอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการได้รับคำแนะนำหรือการจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการผลิตและการใช้อุปกรณ์การสอน

อตุลย์ จินตะเกษกรม (2527:50) ได้วิจัยเรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ และความรู้สึกรู้สึกต้องการการเรียนภาษาอังกฤษตามวิธีสอนแบบมนุษยนิยมและวิธีสอนแบบธรรมดา" กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 50 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบมนุษยนิยมมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนทักษะการพูดสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ครุฑณี ยุทธเสรี (2528:52-58) ได้วิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์
 ในด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยวิธีสอนแบบ
 การให้คำปรึกษากับการสอนตามคู่มือครูของหนังสือ "Getting Through to People"
 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนายกวิทยาคม จังหวัดนครนายก
 จำนวน 2 ห้องเรียน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ให้กลุ่มทดลองเรียนโดยวิธีสอน
 แบบให้คำปรึกษาและกลุ่มควบคุมเรียนโดยสอนตามคู่มือครู ผลการทดลองพบว่า ผลสัมฤทธิ์
 ของทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบให้คำปรึกษาสูงกว่า
 นักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามคู่มือครูในเนื้อหาเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ .05

ศุภพร สุขชื่น (2528:46-54) ได้วิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างผล
 สัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษในท่านทักษะรับสารกับทักษะส่งสาร" กลุ่มตัวอย่างเป็น
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2528 ของโรงเรียนยานนาวาสวิทยาคม
 จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแผนการสอนทักษะทางภาษาทั้งสี่ทักษะ
 และแบบสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นแบบสอบทักษะการฟัง การอ่าน
 การพูด และการเขียน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

จากการให้ข้อมูลทางภาษาทางการฟัง พบว่าทักษะการฟังมีความสัมพันธ์
 กับทักษะการพูด ในทางบวก

จากการให้ข้อมูลทางภาษาทางการอ่าน พบว่าทักษะการอ่านไม่มีความสัมพันธ์
 กับทักษะการพูด

จากการให้ข้อมูลทางภาษาทางการพูด พบว่าทักษะการพูดมีความสัมพันธ์กับ
 ทักษะการฟัง ในทางบวก

จากการให้ข้อมูลทางภาษาทางการพูด พบว่าทักษะการพูดไม่มีความสัมพันธ์กับ
 ทักษะการอ่าน

ผู้วิจัยได้เน้นว่าในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นนั้น
 ครูผู้สอนควรใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนให้มากที่สุด เพราะการให้ข้อมูลทางภาษาใน
 ทางการฟังจะช่วยพัฒนาประสิทธิภาพด้านการพูด

วัฒนาพร วัฒนชัยศิลป์ (2529:143-159) ศึกษารายละเอียดเรื่อง "การศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10" ผู้วิจัยได้ศึกษากับครูภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กในเขตการศึกษา 10 พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาด นักเรียนมีทักษะพื้นฐานด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน และความรู้พื้นฐานด้านไวยากรณ์และคำศัพท์เพียงพอเป็นส่วนน้อยทั้งสิ้น ทำให้ครูต้องใช้เวลาอธิบายและฝึกให้นักเรียนบางส่วนเป็นพิเศษ หรือต้องเริ่มสอนทักษะและความรู้พื้นฐานใหม่ทั้งสิ้น การเรียนการสอนจึงช้ากว่าปกติมาก ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนอยู่ในช่วง 41-50 คนในหนึ่งห้องเรียน ส่วนในขนาดกลางและขนาดเล็ก มีประมาณ 31-40 คนในหนึ่งห้องเรียน ทำให้ครูไม่สามารถให้ความสนใจนักเรียนได้ทั่วถึง ครูได้รับการสนับสนุนด้านสื่อการเรียนการสอนค่อนข้างน้อย ทำให้การเรียนการสอนบางเนื้อหาไม่ทันผลเท่าที่ควร ครูได้รับความรู้ความเข้าใจและความช่วยเหลือด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นบางเรื่อง นอกจากนั้นครูยังได้รับการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผลตามที่ต้องการเพียงบางส่วน ทำให้ครูใช้วัสดุอุปกรณ์เท่าที่มีอยู่ แม้บางส่วนจะไม่เหมาะสม

สุชาภา นิมนานนิตย์ และคณะ (2530:132-150) ศึกษารายละเอียดเรื่อง "การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลการเรียนวิชากรัง-พูด โดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบต่างๆ ของนิสิตชั้นปีที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตคณะต่างๆ 5 คณะ ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเภสัชกรรมศาสตร์ คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี คณะนิเทศศาสตร์ และคณะอักษรศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 456 คน โดยจัดการเรียนการสอน 5 แบบดังนี้

1. เรียนฟังด้วยตนเองในห้องปฏิบัติการทางภาษา 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์และเรียนการพูดโดยใช้บทเรียนแบบทักษะสัมพันธ์ที่เน้นการฟังการพูดอีก 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
2. เรียนการฟัง-พูดโดยใช้บทเรียนแบบทักษะสัมพันธ์ที่เน้นการฟัง-พูด 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยได้รับเทปบทเรียนการฟังที่มีเนื้อหาเหมือนกับบทเรียนการฟังของสถาบันภาษาไปเรียนด้วยตนเองที่บ้าน
3. เรียนการฟัง-พูด โดยใช้บทเรียนแบบทักษะสัมพันธ์ที่เน้นการฟัง-พูด 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

4. เรียนการฟังด้วยตนเองในห้องปฏิบัติการทางภาษา 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ในครั้งแรกของภาคการศึกษา แล้วเรียนการพูดโดยใส่บทเรียนแบบทักษะสัมพันธ์ที่เน้นทักษะการฟัง-พูด 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ในครั้งหลังของภาคการศึกษา

5. เรียนการพูดโดยใส่บทเรียนแบบทักษะสัมพันธ์ที่เน้นการฟัง-พูด 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ในครั้งแรกของภาคการศึกษา และเรียนการฟังด้วยตนเองในห้องปฏิบัติการทางภาษา 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ในครั้งหลังของภาคการศึกษา

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนทั้ง 5 แบบมิได้ให้ผลสัมฤทธิ์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตามก็มีแนวโน้มว่าการสอนแบบที่ 5 จะช่วยให้ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ผลทางการฟังมากที่สุด ส่วนในด้านกรพูดนั้นการสอนแบบที่ 2 และ 3 มีแนวโน้มที่จะให้ผลดีกว่าแบบที่ 5, 4 และ 1 ตามลำดับ และคะแนนผลการสอบความสามารถด้านการพูดกับคะแนนสัมฤทธิ์ผลด้านการฟังมีแนวโน้มที่จะคล้อยตามกัน

2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลทักษะการพูด

วารการณ ศรีเพ็ชรพันธ์ (2525:119-125) ได้วิจัยเรื่อง "การสร้างแบบสอบสัมฤทธิ์ผลทางวิชาภาษาอังกฤษ 041 ทักษะการฟัง-พูด 1" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบสอบสัมฤทธิ์ผลวิชาภาษาอังกฤษ 041 "ทักษะการฟัง-พูด 1" ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบสัมฤทธิ์ผลวิชาภาษาอังกฤษ 041 ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตามระดับชั้นพฤติกรรมการเรียนรู้คือ

ตอนที่ 1 วัดพฤติกรรมการเรียนรู้ชั้นความรู้ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ 30 ข้อ

ตอนที่ 2 วัดพฤติกรรมการเรียนรู้ชั้นความเข้าใจ มีลักษณะเป็นการทดสอบความเข้าใจในการฟังบทสนทนาแบบเลือกตอบ จำนวน 49 ข้อ

ตอนที่ 3 วัดพฤติกรรมการเรียนรู้ชั้นนำไปใช้ มีลักษณะเป็นการวัดความสามารถในการฟัง-พูดของนักเรียน โดยนักเรียนต้องพูดโต้ตอบประโยคเราจากเทป ซึ่งมีคำอธิบายสถานการณ์และรูปภาพที่แสดงสถานการณ์ประกอบเป็นแนวทางการโต้ตอบ การตรวจให้คะแนนเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 4 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

หลังจากนำแบบสอบไปทดลองใช้ 2 ครั้ง นำผลมาวิเคราะห์เพื่อรวบรวมเฉพาะข้อที่มีคุณภาพดี จำนวน 50 ข้อ ซึ่งปรากฏว่าแต่ละตอนมีความเที่ยงไม่สูงนัก แต่หาอำนาจจำแนกรายข้อค่อนข้างสูง

เขาวลัทธิ สักดิ์ศรี (2525:54-57) ได้วิจัยเรื่อง "สัมฤทธิ์ผลในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตร" กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 259 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลในการฟังภาษาอังกฤษ ประกอบด้วยข้อทดสอบแบบปรนัยจำนวน 60 ข้อ แบ่งเป็น 5 ตอนคือ ตอนที่ 1 การจำแนกหน่วยเสียงที่ได้ยิน ตอนที่ 2 การได้ยินเสียงเน้นหนักในคำและในประโยค ตอนที่ 3 การได้ยินระดับเสียงสูงต่ำในประโยค ตอนที่ 4 ความเข้าใจในข้อความที่ได้ยินกับรูปภาพ ตอนที่ 5 ความเข้าใจในเหตุการณ์ที่พูดและบทสนทนา ผลปรากฏว่านักเรียนในกลุ่มตัวอย่างมีผลสัมฤทธิ์ในการฟังภาษาอังกฤษไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดเมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมทั้ง 5 ทักษะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเข้าใจในเหตุการณ์ที่พูดและบทสนทนา ความเข้าใจข้อความที่ได้ยินกับรูปภาพและได้ยินเสียงเน้นหนักในคำและประโยค

จุฬารัตน์ ชาวไชย (2528:51-56) ได้วิจัยเรื่อง "การศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษต่างกัน" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษสูงและต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 44 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีความสามารถในการฟังสูงและกลุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษต่ำ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์ทั้งสองกลุ่มเป็นรายบุคคล นำมาจัดระดับความสามารถในการพูดตามเกณฑ์ของ FSI Oral Interview ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ว่ากลุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีความสามารถในการฟังสูงมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษไทยเฉลี่ยเท่ากับ 3 ซึ่งหมายความว่าสามารถพูดภาษาอังกฤษได้คล่องแคล่วและถูกต้องในการสนทนาทุกระดับ โดยมีข้อบกพร่องในการออกเสียงและไวยากรณ์เพียงเล็กน้อย และครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีความสามารถในการฟังต่ำมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษไทยเฉลี่ยเท่ากับ 2 ซึ่งหมายความว่าสามารถพูดภาษาอังกฤษไทยมีความรู้ด้านไวยากรณ์และคำศัพท์พอเพียงที่จะสนทนาเรื่องต่างๆ ด้านอาชีพและสังคมบางเรื่องได้

พรพรรณ บุญพัฒนาภรณ์ (2528:50-53) ได้วิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษธุรกิจของนักเรียนโปรแกรมพาณิชย์กรรมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ" กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาหรือวิทยาลัยเทคนิคจำนวน 795 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แยกเป็น 4 ทักษะคือทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มและมีความสามารถในทักษะต่างๆ เรียงลำดับเหมือนกันคือ มีความสามารถในการเขียนสูงสุด รองลงมาคือทักษะการพูด การฟัง และมีความสามารถในทักษะการอ่านต่ำที่สุด

เอมอุษา ชันธงษ์ (2528:41-44) ได้วิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษกิจกรรมของนักเรียนโปรแกรมกิจกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ" กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาหรือวิทยาลัยเทคนิคจำนวน 760 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แยกเป็น 4 ทักษะคือทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบสอบทักษะการอ่านสูงกว่าทักษะอื่นๆ และได้คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบสอบทักษะการพูดต่ำสุด ส่วนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพได้คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบสอบทักษะการฟังสูงกว่าทักษะอื่นๆ และได้คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบสอบทักษะการเขียนต่ำสุด

ณรงค์ ภูมิสวัสดิ์ (2529:47-50) ได้วิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิคของนักเรียนโปรแกรมช่างอุตสาหกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ" กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาหรือวิทยาลัยเทคนิค จำนวน 777 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แยกเป็น 4 ทักษะคือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบสอบทักษะการเขียนสูงกว่าทักษะอื่น และได้

คะแนนเฉลี่ยในทักษะการพูดต่ำที่สุด ส่วนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดในทักษะการเขียน และได้คะแนนเฉลี่ยในทักษะการฟังต่ำที่สุด

วันดี สัทหิม (2529:98) ได้วิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร" กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเป็นนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลจำนวน 180 คน และนักเรียนโรงเรียนเอกชนจำนวน 180 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยแบบทดสอบการฟัง-พูด แบบสอบทักษะการอ่าน และแบบสอบทักษะการเขียน ผลการวิจัยสรุปได้ว่าค่ามัธยฐานและผลเฉลยของความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานครในแต่ละทักษะและรวมทุกทักษะสูงกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม และนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลได้คะแนนสูงสุดในทักษะการเขียน รองลงมาคือทักษะฟัง-พูด และทักษะอ่านตามลำดับ แต่นักเรียนโรงเรียนเอกชนได้คะแนนสูงสุดในทักษะการอ่าน รองลงมาคือทักษะการเขียน และทักษะการฟัง-พูดตามลำดับ

อุทัยวรรณ คำนวณวิวัฒน์ (2529:59-62) ได้วิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเกษตรของนักเรียนโปรแกรมเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ" กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาหรือวิทยาลัยเทคนิค จำนวน 781 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแยกเป็น 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบสอบทักษะการฟังสูงกว่าทักษะอื่นๆ และได้คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบสอบทักษะการอ่านต่ำที่สุด ส่วนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ได้คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบสอบทักษะการเขียนสูงสุด และได้คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบสอบทักษะการอ่านต่ำที่สุด

งานวิจัยต่างประเทศ

1. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนทักษะการพูด

ชาร์ลส์ เวบส์ แสตนส์ฟิลด์ จูเนียร์ (Charles Webb Stansfields Jr. 1973:1938-A) ได้วิจัยเรื่อง "การสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาของมลรัฐโคลัมเบีย" ศึกษาโดยการสังเกตการสอนจำนวน 30 ห้องเรียน และบันทึกพฤติกรรมการสอนของครู ผลการวิจัยสรุปได้ว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาของมลรัฐโคลัมเบียนั้น ครูมักจะเป็นผู้พูดมากกว่านักเรียน และจำนวนนักเรียนที่มากเกินไปในชั้นหนึ่งๆนั้นเป็นปัญหาต่อการเรียนการสอนทักษะฟัง-พูดมาก ซึ่งผู้วิจัยเสนอแนะว่า ควรมืองค์การหรือสมาคมที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำหรือมีบทบาทในการนำวิธีการสอนใหม่ๆ มาอบรมให้กับครูสอนภาษาอังกฤษ เพื่อช่วยให้การสอนของครูมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

พาร์วิน ราบี (Parvin Rabie 1979:3095-A) ได้วิจัยเรื่อง "การปรับปรุงวิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในโรงเรียนของประเทศอิหร่าน" โทษศึกษาว่าสื่อทัศนูปกรณ์ใดจะเป็นประโยชน์ที่สุดในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศอิหร่าน ในการวิจัยนี้ได้กล่าวถึงปัญหาและวิธีสอนภาษาอังกฤษของอิหร่านในปัจจุบัน เน้นถึงสื่อทัศนูปกรณ์ที่มีการประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในประเทศอิหร่านไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทักษะการพูด การสนทนากับเจ้าของภาษาโดยตรงนั้นแทบจะเป็นไปไม่ได้เลย ทั้งนี้เพราะขาดสื่อทัศนูปกรณ์ต่างๆในการสอน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าวัสดุอุปกรณ์หรือสื่อทัศนูปกรณ์ต่างๆ จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้การเรียนการสอนภาษาได้ผลดี แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับผู้ใช้ด้วยว่าจะให้เป็นหรือไม่ หรือใช้ได้เหมาะสมเพียงใด

วาย เอช เอสโลลา (Y.H. Escola 1980:1985-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการได้รับการฝึกด้านสมรรถภาพในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่มีต่อการพัฒนาทักษะการฟัง-พูดของนักเรียนที่เรียนภาษาเยอรมันในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายรัฐแมริแลนด์ โดยเปรียบเทียบระหว่างนักเรียน 2 กลุ่มคือ กลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนระดับ 2 และระดับ 4 ปี 1976 จำนวน 31 คน ซึ่งเรียนการฟัง-พูดโดยไม่ได้รับการฝึกในเรื่องสมรรถภาพในการใช้ภาษาในการสื่อสารและกลุ่มทดลองเป็นนักเรียนระดับ 2 และ 4 ในปี 1979 จำนวน 30 คน ได้รับการฝึกด้านสมรรถภาพในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทักษะการฟัง-พูด ทั้งสองกลุ่มใช้ครู ตำราเรียน และหลักสูตรเหมือนกันทุกประการ จากการใช้ข้อทดสอบภาษาเยอรมันในการฟัง-พูดของ MLACFLT กับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ผลปรากฏว่าจะแนบการพูดของนักเรียนระดับ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่า และคะแนนของนักเรียนระดับ 4 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่า แสดงว่าการฝึกสมรรถภาพในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมีส่วนทำให้พัฒนาการด้านกรฟังและการพูดของนักเรียนดีขึ้น

ดอลลี่ เจสซัสิตา ยิง (Dolly Jesusita Young 1986:454-A)

ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความกังวลใจกับระดับความสามารถในการพูดภาษาต่างประเทศ เพื่อที่ว่าความกังวลใจจะมีผลต่อคะแนนการสอบสัมภาษณ์อย่างไร โดยทำการสัมภาษณ์นักศึกษาจำนวน 60 คนที่ศึกษาภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน และสเปน ในมหาวิทยาลัยเท็กซัส พบว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างความกังวลใจกับระดับความสามารถในการพูด แต่ผู้วิจัยได้ให้ข้อคิดเห็นว่า ในการศึกษาดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยรู้ว่าการสอบสัมภาษณ์นั้นไม่มีผลต่อตนเอง ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าถ้าเป็นการทดสอบอย่างเป็นทางการระดับความกังวลใจอาจจะมีสูงขึ้น และอาจจะมีผลต่อระดับความสามารถในการพูดด้วย

คาทิจา โอบิลินโนวิช (Katiga Obilinovic 1986:453-A)

ได้ศึกษาดังการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักแก้ไขข้อผิดพลาดด้วยตนเองและผลซึ่งมีต่อความสามารถในการสื่อความหมายด้วยการพูด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยอินเดียที่ศึกษาภาษาสเปน ให้กลุ่มทดลองได้รับการฝึกให้รู้จักการแก้ไขข้อผิดพลาดทางกฎไวยากรณ์ด้วยตนเอง ในขณะที่กลุ่มควบคุมไม่ได้รับการฝึก นักเรียนจะได้รับการสัมภาษณ์ในช่วงระยะเริ่มต้นของภาคเรียนและเมื่อจบภาคเรียน ผลการวิจัยพบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในด้านความคล่องแคล่ว แต่พบว่าการฝึกให้รู้จักแก้ไขข้อผิดพลาดด้วยตนเองนั้นมีผลเสีย โดยจากการสัมภาษณ์ครั้งที่สองนั้นกลุ่มทดลองมีข้อผิดพลาดมากขึ้น แต่กลุ่มควบคุมผิดพลาดน้อยลง

โมฮัมเหม็ด อัชซาด อลาม (Mohammed Assad Alam 1986:2060-A)

ได้ศึกษาดังผลการทดลองสอน 3 รูปแบบที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับแปด ในประเทศสเปน ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชายระดับ 8 ซึ่งเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาคำงประเทศมาเป็นเวลา 1 ปี อายุประมาณ 14-15 ปี จำนวน 10 คน ทั้งหมด 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มเป็นนักเรียนต่างโรงเรียนกัน ซึ่งในแต่ละกลุ่มจัดให้มีการสอนต่างๆกันดังนี้

กลุ่มที่ 1 ใช้วิธีการสอนแบบประเพณีนิยม

กลุ่มที่ 2 ให้ท่องจำและฝึกรูปประโยค

กลุ่มที่ 3 ให้แรงเสริม

กลุ่มที่ 4 ให้ท่องจำและฝึกรูปประโยครวมทั้งให้แรงเสริม

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ 2,3,4 มีความสามารถในการพูดเพิ่มขึ้น โดยที่กลุ่มที่ 4 ซึ่งสอนโดยการให้ฝึกรูปประโยครวมๆกับให้แรงเสริมนั้นมีความสามารถในการพูดเพิ่มขึ้นมากที่สุดหลังจากการทดลอง 6 สัปดาห์

มาโจรีย์ ฮอลล์ ฮาเลย์ (Majorie Hall Haley 1987:295-A) ได้ศึกษาดังผลของการโต้ตอบในทันที และการให้ท่าทางในการตอบที่มีผลต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ทักษะสติ แรงจูงใจ และความสนใจของนักเรียนระดับปีที่ 1 ของสเปน ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนจากโรงเรียนมัธยมศึกษาในบัลติมอร์ 3 โรงเรียน จำนวน 178 คน ซึ่งศึกษาโดยการให้พูด วัคท์สนลคิ แรงจูงใจ และตอบแบบสอบถาม โดยถือว่าผู้เรียนภาษาต่างประเทศจะประสบความสำเร็จในทักษะการพูดหรือไม่เมื่อได้รับการสอนแบบใช้ท่าทางในการตอบ (Total Physical Response) พบว่านักเรียนมีความสามารถสูงขึ้น แสดงให้เห็นว่าการเรียนโดยให้นักเรียนได้ลงมือกระทำเป็นวิธีการที่ได้ผลในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลทักษะการพูด

ไอวี แอนิตา มิตเชล (Ivy Anita Mitchell 1978:3427-A) ได้ศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพชอบแสดงออกกับผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพชอบเก็บตัว โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาว่าความสามารถในการพูดของผู้เรียนเป็นผลมาจากลักษณะบุคลิกภาพอันใดได้แก่ การเป็นคนชอบแสดงออกหรือชอบเก็บตัวหรือไม่ และศึกษาว่าการใช้เทปบันทึกเสียงในการทดสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษจะช่วยให้ผู้เรียนที่มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษต่ำมีความสามารถในการพูดสูงขึ้นหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 2, 5, 6 และ 8 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยฟลอริดา จำนวน 94 คน ผลการวิจัยพบว่าบุคลิกภาพการเป็นคนแสดงออกหรือเป็นคนเก็บตัวของผู้เรียนไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการพูดอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และการใช้เทปในการทดสอบความสามารถในการพูดไม่มีผลต่อพัฒนาการหรือปรับปรุงความสามารถในการพูดของกลุ่มตัวอย่าง แต่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการฝึก จะทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการพูดสูงขึ้น

ลินดา ลอมบาโด (Linda Lombado 1984:2-6) ได้ทำการทดสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศอิตาลี โดยศึกษาผล

สัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับความสามารถในการพูด และความบกพร่องในการพูด ใ้ทำ การทดสอบโดยให้นักศึกษจับคู่กันโดยวิธีสุ่ม นักศึกษาแต่ละคนจะได้รับคำสั่งที่ต่างกัน นักศึกษาจะต้องสนทนากันเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตนต้องการ การประเมินผลกระทำโดยการ ประเมินค่า 4 ระดับคือ 1. ไม่น่าพอใจ 2. พอใช้ 3. ดี 4. ดีมาก โดยประเมินในก้าน ปริมาณของเนื้อหาที่พูด คุณภาพของการพูดคือ ความเชี่ยวชาญและความเหมาะสมใน การพูด ความถูกต้องในการพูด ความคล่องแคล่วในการพูด ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษา ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี สามารถพูดได้ดี นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำยัง ขาดความรู้ทางด้านคำศัพท์พื้นฐานที่จำเป็นต้องใช้ในการพูดตามสถานการณ์ต่างๆ และ ยังใช้โครงสร้างประโยคผิดๆ

คาลิล อิชซา บาร์ฮูม (Khalil Issa Barhoum 1986:3703-A) ได้ศึกษา ความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศจอร์แดน ซึ่งดำเนินการศึกษาโดย

1. สัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นจำนวน 50 คน ในช่วงสัปดาห์สุดท้าย ของการเรียนการสอน ใช้เวลาในการสัมภาษณ์คนละประมาณ 10 นาที โดยใช้เกณฑ์ การให้ระดับคะแนนของ FSI Oral Proficiency Testing Scale
2. บันทึกเทปการเรียนการสอนในช่วงโมงภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนระดับ มัธยมศึกษา 3 ระดับคือ ระดับที่ 1, 2 และ 3
3. ศึกษาหลักสูตรและระบบการสอนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
4. ให้นักศึกษาและอาจารย์ในมหาวิทยาลัยจอร์แดนและมหาวิทยาลัยยาร์มอค ผู้ซึ่งใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาพบว่าความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาอยู่ในระดับที่อ่อนมาก โดยจากการสัมภาษณ์นักเรียนจำนวน 50 คนพบว่า คะแนนโดยเฉลี่ยได้เท่ากับระดับ 1+ ซึ่งนักเรียนเหล่านี้ได้เรียนภาษาอังกฤษมาเป็นเวลา 8 ปีและใช้เวลาเรียนทั้งสิ้น 206 คาบคือปี ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่าในการปรับปรุง การเรียนการสอนภาษาอังกฤษและความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนนั้น ให้คำนึงถึงวิธีการสอน ระดับความสามารถของครู และหนังสือที่ใช้ในการเรียนการสอน